

27/12/2023

מסמך הסברה והנגשה עבור שינוי דרישות סימון יין של האיחוד האירופי (ייצוא יין לאיחוד האירופי)

לציבור היקבים שלום,
בימים אלו נכנסו לתוקף תקנות חדשות הנוגעות לסימון תוויות יין לכלל היינות המשווקים למדינות האיחוד האירופי. בעקבות שאלות רבות שעלו בעניין נכתב מסמך זה המנסה להסביר ולהנגיש את המידע בעברית ובאופן ברור. באופן כללי מוצרי יין מבציר 2023 אינם נדרשים לשינוי תוויות (יש לבדוק כל מוצר לגופו ע"פ התקנות) אך חשוב להיות מודעים לתקנות החדשות ולהיערך עבור בציר 2024.
מסמך זה אינו מסמך רשמי ואין להסתמך עליו בבואכם להפיק תוויות יין חדשות. קישור למסמך הרשמי מצורף בסוף המסמך.

שינוי דרישות סימון ביין (ומוצרי יין כולל מיץ ענבים) שמשווק באיחוד האירופי
ב- 2/12/2021 הפרלמנט האירופאי הוציא לאור את רגולציה EU 2021/2117. הרגולציה מתעסקת בין היתר בסימון יינות ומוצרי יין שמוגדרים ברגולציה EU 2013/1308 ויינות מתובלים שמוגדרים ברגולציה EU 2014/251.

EU 2021/2117 מחייבת כל יין ומוצר שמקורו מענבים המשווק באיחוד האירופאי לעמוד בדרישות רגולציה EU 2011/1169 מ- 25/11/2011 בנוגע לנתונים הדרושים עבור צרכני המזון. תאריך יישום הרגולציה נקבע ל- 8/12/2023.

EU 2011/1169 מבוססת על ההנחה שלכל צרכן מזון יש את הזכות לדעת מה התכונות התזונתיות וההרכב של המזון לפני שהוא קונה אותו. לרגולציה יש סעיפים ונספחים רבים, ביניהם הרלוונטיים ביותר:

- סעיף 4 דורש "מידע על זהות והרכב המזון". כמו כן: "מידע על מאפיינים תזונתיים כדי לאפשר צרכנים, לרבות אלו עם דרישות דיאטטיות מיוחדות, לבצע בחירה מושכלת".
- סעיף 8 קובע שעבור מזון המיובא לאיחוד האירופאי, היבואן אחראי לנוכחות ונכונות הנתונים הדרושים.
- סעיף 9 מגדיר את פרטי סימון החובה על גבי מזון ארוז מראש. בין היתר: רשימת הרכיבים וכל רכיב או חומר עזר שמשמשים בו בהכנת המזון שעלול לגרום לתגובה אלרגנית.
- סעיף 12 דורש שכל נתוני סימון החובה (לרבות הנ"ל) יופיעו על גבי האריזה או על גבי תווית המחוברת לאריזה.
- סעיף 13 קובע שהנתונים האלה יהיו קריאים בקלות, במקום בולט לעין ושגודל האותיות יהיה לפחות 1.2 מ"מ בגובה (גובה האות X).
- סעיף 15 קובע שכל סימון החובה יהיה בשפה המובנת בקלות ללקוחות בארץ בה המוצר משווק.
- סעיף 18 קובע שבראש רשימת הרכיבים תופיע הכותרת: INGREDIENTS: ושהרכיבים יופיעו בסדר יורד לפי משקל.
- סעיף 21 מתעסק בסימון הרכיבים או חומרים ספציפיים שעלולים לגרום לאלרגיה או רגישות. בפרט הסעיף דורש הצהרה על דו – תחמוצת הגופרית בכמויות העולות על 10ppm. ההצהרה חייבת להופיע באופן בולט (צבע או גופן אחר או צבע רקע בולט).

- סעיף 30 מתעסק בתצהיר החובה התזונתי – התצהיר חייב לכלול את ערך האנרגיה, כמות השומנים, השומנים הרוויים, פחמימות, חלבון ומלח.

נספח XII (על אף שלא שייך דווקא לסימון הרכיבים ותזונה) קובע את סימון החוזק הכוהלי וקובע סטייה מותרת של +/- 0.3% מהחוזק המוצהר (עבור יין).
נספח XIV קובע את אופן חישוב הערך האנרגטי במונחים של קילוקלוריות וקילוג'ול.
נספח XV קובע את סדר הגשת הנתונים התזונתיים הדרושים בצורת טבלה – אף על פי ששימוש בטבלה אינו חובה – ואפשר להגיש את הנתונים באופן ליניארי אבל בסדר הנקוב. למרות ששימוש בטבלה עדיף.

Energy or nutrient	Reference intake
Energy	xx kJ / yy kcal
Total fat	xx g
Saturates	xx g
Carbohydrates	xx g
Sugars	xx g
Protein	xx g
Salt	xx g

עניין סימון הרכיבים והתכונות התזונתיות למשקאות כוהליים (כולל יין) לא הוסדר ברגולציה EU 2011/1169. קבעו בה תקופה של שלוש שנים לקביעת הדרישות למשקאות אלו. בפועל לקח 10 שנים להגיע להחלטה בעניין בקשר ליין – דהיינו EU 2021/2117. **מהפכנית** בכך שהיא מאפשרת שימוש באמצעים אלקטרוניים להגשת נתוני ההרכב והתזונה. הרגולציה קובעת ש:
עבור יינות המיוצרים לאחר 8/12/23 (לפי גיליון תיקון מ 31.7.2023) לכל יחידת SKU (STOCK KEEPING UNIT) על הייצרן לספק:
תצהיר תזונתי
ערך אנרגטי
רשימת רכיבים
התצהיר התזונתי ורשימת הרכיבים יכולים להופיע או על גבי התווית או באופן אלקטרוני (QR CODE) בתנאים מוגבלים.
SKU מתייחס לא רק לברקוד – אלא גם לסוג האריזה. למשל אם מוכרים את היין כבקבוק בודד וגם בשלישייה, הנתונים חייבים להופיע גם על הבקבוק הבודד וגם על גביי אריזת השלישייה.

מה זאת אומרת מיוצר? המונח אינו מוגדר באף מקום. אמנם וובינר מטעם ה – OIV מ 17/11/2023 הציע להשתמש בהגדרות האנליטיות ליין כפי שהוגדרו בנספח VII חלק 2 של רגולציה EU 2013/1308:
יין שקט – יין שהגיע ל 8.5% כוהל ויש בו את כמות החומצה הנדרשת (3.5 גרם לליטר)
יין מבעבע – יין שהגיע ל 8.5% כוהל ובו לחץ CO₂ של לפחות 3 בר
יין מחוזק (liqueur wine) לאחר תוספת הכוהל לחיזוק.
גם וובינר של WINE AUSTRALIA מ 29/8/2023 הציע את ההגדרות האלה ובפירוש קבע שיינות "שטוחים" מבציר 2023 מכל העולם (גם החלק הדרומי וגם החלק הצפוני) פטורים מהדרישות של EU 2021/2117

אמנם זה לא רשמי – מאידך, אפשר להניח שמדובר על יין שמוכן לצרכן (דהיינו למילוי בבקבוק) לפני 8/12/2023. יין מבעבע מבציר 2023 שלא הגיע ללחץ הדרוש חייב ברשימת הרכיבים ותצהיר תזונתי.

תצהיר תזונתי:

לפי EU 2011/1169 יש לרשום את הערך הממוצע שמשקף את כל המנות השונות באופן הטוב ביותר.

עדיף שיופיע בתור טבלה אבל מותר באופן ליניארי אם חסר מקום על גבי התווית –

חייב להיות בסדר הבא:

Energy (קילוג'ול וקילוקלוריות)

Fats (שומנים גרם)

Saturated Fats (שומנים רוויים גרם)

Carbohydrates (פחמימות גרם)

Sugars (סוכרים גרם)

Protein (חלבון גרם)

Salt (מלח גרם)

כל הערכים הנ"ל נכונים ל 100 מ"ל יין.

אפשר עבור מלח, שומן וחלבון לכתוב מתחת לטבלה הכוללת כמויות זניחות

.may contain negligible amounts of protein, fat and salt

לצורך החישוב הקלורי – כוהל שווה 7 קק"ל לגרם, פחמימות 4 קק"ל לגרם, חומצות אורגניות 3 קק"ל לגרם, וקילוג'ול שווה ל 4.184 קילוקלוריות.

רשימת הרכיבים:

בראשה חייבת להופיע הכותרת INGREDIENTS (רכיבים)

רגולציה EU 2023/1606 עשתה כמה שינויים והבהרות ל EU 2021/2117. היא קובעת ש

"GRAPES" כולל גם את הפרי וגם תירוש ענבים. רכז ענבים חייב להופיע בנפרד כ –

CONCENTRATED GRAPE MUST. בין "GRAPES" הינו הרכיב העיקרי ולכן יופיע

ראשון ברשימה.

הרשימה חייבת לכלול את כל תוספי המזון ואת כל חומרי העזר המוגדרים כאלרגנים

שמופיעים בטבלה 2 נספח 1 חלק A של רגולציה EU 2019/934. הטבלה מגדירה את כל

חומרי העזר ותוספי המזון המותרים ביין באירופה. לצורך העניין תוסף מזון הינו חומר

שנשאר ביין המבוקבק. חומר עזר הינו חומר שלא נשאר ביין בבקבוק. בנטוניט, למשל, הינו

חומר עזר – חומצה טרטריית הינה תוסף מזון. שוב, חומרים אלרגנים חייבים להופיע באופן

בולט על גבי התווית בנוסף לרשימה (CONTAINS SULFITES). החומר האלרגני העיקרי

ביין הינו דו תחמוצת הגופרית. חלבון ביצים פטור אם היין לאחר הטיפול נבדק לאי-נוכחות

חלבון.

טבלה 2 מחולקת לשלוש קטגוריות:

מוסתי חומציות (ACIDITY REGULATORS)

חומרי שימור / נוגדי חימצון (PRESERVATIVES AND ANTI OXIDENTS)

חומרי הצללה / ייצוב (CLARIFYING AND STABILIZING AGENTS)

יש לחלק את הרשימה ל 3 הקטגוריות האלה. אפשר להשתמש במספר ה E של המוצר

אבל אסור להשתמש בשם מסחרי של המוצר (PVPP או E1202 אבל לא פוליקלר).

יש חומרים, כגון חומצת לימון, שיכולים להיכנס ברשימה או כמוסות חומציות או כחומר מייצב. כמו כן CO₂ יכול להיות חומר עזר שלא נשאר בין המבוקבק או נוגד חימצון בעת המילוי. (ניתן לכתוב: "bottling may be under a protective atmosphere" מתחת לרשימה).

שוב, 2021/2117 מהפכנית בכך שרשימת הרכיבים ו/או התצהיר התזונתי יכולים להופיע או על גבי התווית או "off label" (אונליין).
אם התצהיר ו/או הרשימה מופיעים על גבי התווית:
הכתב חייב להיות קריא בקלות
גובה האות X בגופן חייב להיות לפחות 1.2 מ"מ
חייב להופיע בשדה ראייה אחד
חייב להופיע בשפה המובנת בקלות לצרכנים בארץ שיווק היעד ב-EU (יכול להופיע בו-זמנית בכמה שפות).

אם בוחרים באופציית האונליין:
הקישור (QR CODE ברוב המקרים) חייב להופיע באותו שדה הראייה עם שאר סימוני החובה – אחוז כוהל, נפח, ארץ המקור, שם היצרן.
ה QR CODE חייב להפנות לאתר ייעודי שכולל רק את הנתונים התזונתיים ו/או ההרכב בלבד. אסור שיופיע באתר כל חומר שיווקי/ פירסומי אחר. אפילו אסור לפרסם אזהרות בריאותיות הנדרשת על ידי המדינות השונות.
אסור לאסוף או לעקוב אחרי "user data" (אסור COOKIES).
הנתונים באתר חייבים להיות בשפה המובנת על ידי הצרכן בארץ שבה היין משווק. אפשר שהנתונים יופיעו בכמה שפות בו-זמנית.
האתר חייב להיות נגיש בכל עת ושעה ישירות מה QR CODE ללא צורך בהורדת יישומון נפרד למכשיר.
אם בוחרים באופציית האונליין, כמות האנרגיה (אפשר לסמן אותה ב-E במקום המילה אנרגיה) - xx קילוקלוריות/ yz קילוג'ול - חייבת להופיע על גבי התווית בשדה ראייה אחד עם יתר סימוני החובה. שוב, גם האזהרה לחומרים האלרגנים חייבת להופיע על גבי התווית באופן בולט.

אף על פי שאין מניעה מהיקב להקים את האתר הייעודי בעצמו, מומלץ לתקשר עם ספק בעל ניסיון בתחום.
בתקשורת עם הספק, יש להסדיר את ההיבטים הבאים –
האתר יהיה נגיש בכל עת – אפילו אם מחליפים ספק.
האתר חייב להיות נגיש לשלטונות מדינות אירופה השונות.
תוכן הנתונים באתר יישאר רכוש היקב (INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS)
פיצוי במקרה של קנסות / עונשים המוטלים על היבואן (שכמובן יתבע את היקב).

עוד דרישה של EU 2021/2117 היא לתאריך אחרון לשימוש (minimum durability statement) לכל יין שעבר תהליך הפחתת כוהל ושהחוזק המעשי שלו בפועל הינו פחות מ 10%.
כמו כן רשימת הרכיבים חייבת להופיע על גבי טופס ה-V11 הדרוש לכל יין המיובא לתוך האיחוד האירופאי.
עניין שלא מוגדר הינו יין ממותק שמותר על פי ת"י 1318 אבל לא מוכר באירופה. יכול להיות שהוא יצטרך להופיע תחת הכינוי Sacramental Wine / Wine Product. רכיבים כגון

סוכר, כוהל מולסה, ומים חייבים להופיע ברשימת הרכיבים. רצוי לברר עם היבואן באותה המדינה מה מקובל שם על מנת להימנע מבושות.

אנחנו מודים לאד זלצברג על ההסברים והנגשת המידע לכלל הציבור, לפרטים נוספים מומלץ לקרוא את התקנה המקורית
https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_del/2022/68/oj